

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Martiny Kasíkové a soudců JUDr. Evy Kratzerové a JUDr. Václava Nekoly ve věci

navrhovatelů: a) **P M**, narozený
bytem

b) **K R L**, narozený
bytem R

oba zastoupeni advokátem Mgr. Petrem Kallou
sídlem Slavíčkova 372/2, 160 00 Praha 6 - Bubeneč

o návrhu na uznání cizího rozhodnutí,
o odvolání navrhovatelů proti rozsudku Okresního soudu v Nymburce ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 C 407/2019-19

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Nymburce (dále jen soud prvního stupně) ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 C 407/2019-19 byl zamítnut návrh na uznání rozhodnutí Vrchního soudu státu New Jersey, okresu Bergen, Spojené státy americké (Superior Court of New Jersey), ze dne 18. 6. 2010, č. j. FA-02-236-10, případ č. 16.366, kterým bylo rozhodnuto o osvojení nezletilých G K I M, narozeného dne, a R K I M, narozeného dne, oba bytem v USA, osvojiteli P M, narozeným dne, bytem v USA, , na území České republiky bytem , a K R I, narozeným dne, bytem v USA, .

2. Soud prvního stupně po zhodnocení předložených listinných důkazů potvrzujících plně skutková tvrzení navrhovatelů s odkazem na ustanovení § 16 odst. 2 a § 63 odst. 1 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém (dále jen „ZMPS“) a § 794, § 795, § 797 a § 800 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o.z.“), návrh zamítl. Své rozhodnutí založil na tom, že pro právní posouzení věci je rozhodující, že není naplněna kumulativně požadovaná zákonná podmínka, tj. že osvojení dítěte registrovaným párem je přípustné i podle hmotněprávních ustanovení českého práva.

3. Navrhovatelé podali proti rozsudku odvolání, v němž navrhli, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil, tak že vyhoví jejich návrhu a uzná na území ČR rozhodnutí o osvojení nezletilých. Navrhovatelé uvedli, že rozsudek je nepřezkoumatelný, když se soud prvního stupně vůbec nevypořádal s možností uznání cizího rozhodnutí za využití systematického výkladu ustanovení § 63 odst. 1 ZMPS v souvislosti s § 67 odst. 2 ZMPS a současně konformního výkladu těchto ustanovení s ústavním pořádkem České republiky, se závazky vyplývajícími z mezinárodních smluv a z práva Evropské unie. Navrhovatelé v odvolání podrobně polemizovali se zákonnou úpravou osvojení (zejm. § 800 o.z.) a s odkazy na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu poukázali na její neústavnost a rozpor s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv. Odvolacímu soudu navrhli, pokud by dospěl k závěru, že dotčené rozhodnutí o osvojení není možné v České republice uznat, aby postupem podle čl. 95 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, (dále jen „Ústava“) podal Ústavnímu soudu návrh na posouzení, zda je, s ohledem na znění § 800 o.z., v souladu s ústavním pořádkem část ustanovení § 63 odst. 1 ZMPS znějící „a osvojení by bylo přípustné i podle hmotněprávních ustanovení českého práva“ a řízení přerušil postupem dle § 109 odst. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“). Dále navrhovatelé uvedli, že nesouhlasí se závěry Ústavního soudu obsaženými v nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 6/20 a naopak se v plném rozsahu ztotožňují s argumentací obsaženou v odlišném stanovisku soudců Pavla Šámala, Kateřiny Šimáčkové a Vojtěcha Šimíčka k výroku a odůvodnění nálezu sp. zn. Pl. ÚS 6/20. Na odlišné stanovisko se navrhovatelé v plném rozsahu odvolávají a činí argumentaci v něm obsaženou součástí svého odvolání.

4. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (§ 10 odst. 1) za souhlasu účastníků řízení nenařizoval ve věci jednání (§ 214 odst. 3 o.s.ř.) a po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno včas, subjektem tomu oprávněným a obsahuje zákonné odvolací důvody (§ 201, § 202, § 204, § 205 o.s.ř.), přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 212 věta první a § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř. a dospěl k následujícím závěrům.

5. Ze spisu soudu prvního stupně se podává, že návrhem ze dne 14. 11. 2019 se navrhovatelé domáhali uznání shora specifikovaného rozhodnutí na území České republiky. Návrh odůvodnili zejména tím, že navrhovatel a) P[redacted] M[redacted] je státním občanem České republiky a má v České republice podstatnou část své rodiny, a to zejména matku, otce a sestru. Navrhovatel b) je státním občanem Trinidadu a Tobaga. Navrhovatelé spolu žijí ve stabilním partnerství již od roku 2000, přičemž dne 13. 10. 2007 vstoupili do registrovaného partnerství podle práva státu New Jersey, které následně bylo uznáno i na území České republiky. Nezletilí jsou americkými státními občany. Nezletilí jsou v péči navrhovatelů již déle než 10 let - od června roku 2009. Navrhovatelé tvoří společně s nezletilými dohromady jednu rodinu, kde navrhovatelé jsou sociálními rodiči nezletilých a dle amerického práva i jejich rodiči právními. Nezletilí hovoří anglicky a česky. Česky s nimi hovoří i navrhovatel P[redacted] M[redacted], jakož i jeho příbuzní. Navrhovatelé společně s nezletilými pravidelně navštěvují Českou republiku, zejména na Vánoce, Velikonoce a tráví zde letní dovolenou. Kvůli častým pobytům v České republice se však navrhovatelé obávají právních rizik a faktických komplikací.

6. Soud prvního stupně provedl v řízení důkazy listinami, které byly předloženy společně s návrhem, a to rozhodnutím Vrchního soudu státu New Jersey, okresu Bergen, Spojené státy americké (Superior Court of New Jersey), ze dne 18. 6. 2010, č. j. FA-02-236-10, případ č. 16.366, dokladem o registrovaném partnerství vystaveným Úřadem městské části města Brna, Brno – střed ze dne 28. 3. 2012, výpisem z centrální evidence obyvatel, rodným listem nezletilého G K L M a rodným listem nezletilého R K I M. Soud prvního stupně po zhodnocení předložených listinných důkazů dospěl k závěru, že jsou plně prokázána skutková tvrzení navrhovatelů.

7. Podle ustanovení § 63 odst. 1 ZMPS, jestliže v době osvojení byl osvojitel, některý z osvojitelů nebo osvojenec státním občanem České republiky, uznávají se cizí rozhodnutí o osvojení v České republice, jestliže se to nepříčí veřejnému pořádku a nebrání tomu výlučná pravomoc českých soudů a osvojení by bylo přípustné i podle hmotněprávních ustanovení českého práva. Pro řízení o uznání platí ustanovení § 16 odst. 2.

8. Podle ustanovení § 16 odst. 2 ZMPS cizí rozhodnutí v ostatních věcech se uznávají na základě zvláštního rozhodnutí, jestliže tento zákon nestanoví, že se cizí rozhodnutí uznávají bez dalšího řízení. I v případě, že se cizí rozhodnutí uznávají bez dalšího řízení, lze je na návrh uznat zvláštním rozhodnutím. Vyslovit uznání je místně příslušný okresní soud, který je obecným soudem toho, kdo uznání navrhuje, jinak okresní soud, v jehož obvodu nastala nebo může nastat skutečnost, pro kterou má uznání význam, jestliže zákon nestanoví něco jiného. Soud o uznání rozhoduje rozsudkem; jednání nemusí nařizovat.

9. Krajský soud v Praze poté, kdy posoudil procesní postup soudu prvního stupně, navrhovateli předložené listinné důkazy i dotčenou právní úpravu využil oprávnění dané mu čl. 95 odst. 2 Ústavy a v souladu s § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, podal návrh, aby Ústavní soud v § 63 odst. 1 ZMPS, zrušil slova „a osvojení by bylo přípustné i podle hmotněprávních ustanovení českého práva“.

10. Nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 6/2020, byl zamítnut podaný návrh na zrušení části zákona. Nález obsahoval i odlišné stanovisko soudců Pavla Šámala, Kateřiny Šimáčkové a Vojtěcha Šimíčka k výroku a odůvodnění nálezu.

11. Za dané situace, pak odvolací soud dospěl k závěru, že soud prvního stupně, poté kdy (bez nařízení jednání) dostatečným způsobem z předložených listin zjistil skutkový stav věci, postupoval správně, když v souladu s § 63 odst. 1 ZMPS a § 800 o.z. návrh na uznání rozhodnutí o osvojení zamítnul, neboť nebyly splněny zákonné předpoklady dané českým právním řádem pro uznání cizozemského rozhodnutí na území České republiky. Po zhodnocení relevantních ustanovení českého práva dal Krajský soud v Praze jako soud odvolací za pravdu soudu prvního stupně v tom, že platná právní úprava brání uznání cizozemského rozhodnutí o společném osvojení nezletilých dětí navrhovateli, kteří nejsou manželé.

12. Pokud navrhovatelé uváděli, že nesouhlasí s nálezem vydaným plénem Ústavního soudu a součástí své argumentace učinili odlišné stanovisko vyjádřené některými soudci, pak odvolací soud při posouzení věci plně respektuje plenární nález, který je závazný a k odlišnému stanovisku při svém rozhodnutí nemohl přihlédnout.

13. Odvolací soud tedy postupoval podle § 219 o.s.ř. a napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil.

14. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1, § 151 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Ježková

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu v Brně prostřednictvím soudu prvního stupně, pokud napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Dovolání nelze podat z důvodu vad podle § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o.s.ř.

Praha 3. února 2021

JUDr. Martina Kasíková, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Ježková